

Wiadomości różne Cudzoziemskie z Poczty extraordynaryi ney Cesařskiej, z Kráková de data 24. Ianuárij 1688.

Włoskie Lifty osobliwie z Rzymu te nam przyniosła particularia / iż Summus Pontifex Vznawszy Kárdynała Perrotiego że w nim nie był podeys-
żany ratione mentalis Orationis Molinesa / Uważając go raczył bogatym
Krzyżem Złotym / ponieważ tenże Kárdynał / wydał pewny list prześ-
wła temu Sdraycy Molinesowi który seminavit zizarias inter populum swoia złości-
wa Nauka. A że z Paryża przyjechał był Kuryer Królá Francuskiego do Oycá S.
cum recommendatione za Kárdynałem Gysymbertkiem ratione coadiutorij Arcy-
biskupstwa Colonskiego; y wkrótce potym / od Cesařza do Kárdynała Pia w teyże mäs-
terey za infä osoba / tedy Summus Pontifex zawiesił tantisper resolutya in hoc negotio.

Lawárdyn / Posel Francuski / w dzień Bożego Narodzenia publice ze wszystkim swo-
im licznym Dworem comparuit w Kościele Francuskim Świętego Ludwiká / z podzi-
wieniem wszystkich; powiadała / że Ociec Święty o to się trochę rozgniewał y miał in-
terdicere huic Ecclesiae. Chac przytym Król Francuski wkontentować tych / którzy ná-
wiazd Posła Francuskiego do Rzymu / assistentia czynili; tedy między infemi podaruna-
kami przysłało Kárdynatowi Mładalchiniemu tysiąc dobli.

Lifty z Dalmatye y od Wenetiey affirmatiue wszystkie zgadzała się ná to / iż Ge-
neral Cornaro postaremu niestawał w zamysłach swoich / w zględem expugnatiey Tri-
rentu cum Fortalitio nominato Gabella, aby tym sposobem odiać mogli Nieprzyjaciela
wi znaćne commercium y Clá solne / które w tamtym Kraiu wielkie summy wynoszą.
Do Miasta Ragusow co dzień przychodzi towary y różne substantye rozmaitych Na-
rodow / z ktorymi się retynowali z Kraiow Turckich / salwując ich iako mogą / ponie-
waż w terażniejszych okolicznościach / widza znaczna odmiana y konfuzya w Państwach.

z Lewantu confirmatur wiadomość / iż Weysko Turckie które się znajdowało in
Thebis, posła do Wolu na jame. General Rymmark przyiał Wiare Święta pra-
wdziwa Katoicka Rzymsta / day Boże aby go y drudzy naśladowali Hereticy.

Niektóre zaś okrety Kupieckie Angielskie / przychodzące od Konstantynopolá / y
od Zmierznu potwierdzała o tych rzeczach / które się stały w Konstantynopolu / (iako się
to iuz w przeszłych wiadomościach namienilo) to jest / iż Mussiego Taywyszego per-
venenum extinxerunt, potym Weyzera Wielkiego / Age Kunuhow y Raymekana /
który iuz był więkt do Asyey / gdzie go przyaresztowano / zadusono / y z kilkunasto naya
przedniejszych Ministrów Porcy Otomaniskiey: y iak pretko Wielkiego Sultana z Sya-
nem inferalio strangulowano sekretnie / tak zaraz wywyżsiono ná Tron Sulmana brata
tegoż zaduszonego Sultana / od ktorego Janzarewie y Spawie / dopomagali się Zatrzy-
manego zoldu / y poprawy w zápiacie / okrom zwyczajnego podarunku; gdy tedy schodzie-
ło ná pieniądze / confiskowano wszystkie tym zadusonym dobra y substantye bogate / y
temi satysfakcyą wzynieli / żołnierzoni: poten czas wielka konfuzya panowała / w tam-
tey circumferentiey Konstantynopolitanskiey / tedy Commercium zruinowane było.

Gubernator w Medyolanie wydał uniwersal do Magistratow / aby wszystkie Ma-
gázeny nápełnione zostały prowiantami / y po wszystkich Fortecách pogranicznych.

z Turynu confirmatur wiadomość / że Król Francuski zemknac kazał Ludzi woiena-
nych do Alsacyey / przeto obawiała się w tamtey stronie aliquas novitates, ex parte Kro-
la Francuskiego.

z Paryża oznáymia / że Król Francuski ná instántia Lawárdyna Posła swego des-
putował Monsieur de Crois ministra statús, do Kárdynała Kanuciego Legata Papie-
skiego ná konferenty / względem differentiey y nieprzyjęcia tegoż Posła w Rzymie /
sta deklaracya / że pokiby tenże Posel Lawárdyn nie otrzymał audientiey u Papieża / y nie-
był traktowany vigore Charakteru swego należycie / poty tenże Kárdynał nie miał tá-
ż dostąpić audientiey u Królá Francuskiego. Posel Szwedki per memoriale, postquam
demonstrasset inconvenientiam ktora wresć może ex discordijs ratione Ducatus Ol-
latiae, zwłaszcza gdy Król Francuski pokazał się bydz iakoby rekonicielem Traktatow Se-
ptemtrionalnych / należałoby studium applicare suum Regium do vspokojenia przyjaciela
skiego tych differentiey / cum restitutione eiusdem Ducatus; takowa odnieść deklaracya
przez Monsieur de Crois od Królá Francuskiego / iż wszelakim sposobem o to się Król
Francuski záwse stara / aby ia tranquilitate zostawały wszystkie rzeczy Monarchow septem-
trionalnych / dla czego wysłał z instrukcyami Partykularnemi / do swego Residenta do
Ambarku / żeby to mogło być sine vilo prauidio Królá Donskiego iako swego Colligatá.

Armada Navalis Króla Francuskiego / tak wielka tego Roku sie gotuje / że przebyła na dwadzieścia pięć tysięcy ludzi na samo Morze do boju / na wiosna tedy wychodzą na Morze pięćdziesiąt Okrętów wielkich Wojennych / trzydzieści dwa Galer / czterdzieści Galiot / dla rzucania bombow / dziesięć brulotow y wiele innych Bark / na których prowadzą prowianty y municyę / owogola Flota Francuska / może sie rachować przeszło na sto pięćdziesiąt żagli / oraz będzie formidabilis, bo nigdy Francya na Morzu przed tym nie miała wielkiej. Robią ustawicznie we wszystkich Arsenalach nad morzyskich / tak na Oceanie iako y na Mediterraneo. Fertur że ta Flota obroci sie na poganstwo Alzjerynskie y Tureckie co day Boże / aby sie to sprawdziło. Już też blisko Paryża byli Posłowie Turcy dla ratyfikacyi traktatow Pokoju zawartych z Francya.

Z Londynu pisa / że bázno mało per Prouincias & Comitatus znayduie sie Subiectow ktoreby chciały na przyszłym Parlamencie / vti electa Membra, abolire iuramentum Testonicum & Leges penales ad intentionē Króla Angielskiego / lubo zdadza sie być inclinata secundum wola Królewską / ale że odpowiedzia cum tanta ambiguitate, tedy niebarzo im dowierza Król / aby byli stateczni w tym na ten czas / gdy będą mianowani w Parlamencie / ktorego Parlamentu Conuocacya odłożyc sie musi na inny czas pogodniejszy. Interim formowane są Processy przeciwko tym / którzy contrarij pokazali sie być w pewnych postępieniach praesenti Gubernio, y którzy irreuerenter & cum aliquo contemptu gadali o Oycu Swietym; należycie będą karani / ponieważ non licet tangere Christos.

Z Niderlandu iako też y od Holn listy wszystkie twierdzą / że z deszczow wielkich / tak barzo wylała Rzeka Mosella / że wielkie szkody porobiła Francuzom / w nowych Fortyfikacyach Carbachu / y Montis Realis, albowiem nietylko mury woda zepsowała / ale też magnam copiam materialium, do Fabryki zabrala; iednak bynajmniej nieustawali Francuzowie w restauracyi pretektych dwu Fortec / aby co przedzey ad statum defensionis takowe przyprowadzili.

Z Węgier / osobliwie z Pressburku potwierdzają o rzeczach Tureckich / co sie już wyzey namieniło / iednak przydają / że za Naywyższego Węziera / obrany ten Clausbasa ktory ostatok wysła Tureckiego zrebelizowanego / z Węgier do Constantynopolu przyprowadził / y teraz do Belgradu z Wojskiem wracając / ma tentare recuperationem Esseku / y innych Miast Wskławonney leżących / rozdawszy Emiry wszystkie / dla wszelkiej gotowości y potrzeby na wojnę / chcąc militiam ktora była naznaczona do Węgier a niedošla wtamtę kray / obrocić teraz przeciwko Wenetom / & e contra, tamże ktora wojowała przeciwko Wenetom z przydaniem nowej obroci do Węgier / aby tym sposobem pomieszać Żołnierzow starych y nowych / dla sprobowania szczęścia pod czas odmiiany nowego Pána Wielkiego Sultana / ktory anteacti Gubernij Ministros Porty Otomanskiej / wszystkich wygubił / rozumiejąc że tym sposobem / z odmianą innych / szczęście sie będzie wojna z Chrześcianami.

To verificatur, że Praesidiarij & habitantes in Alba Regali wstydawszy co sie stało z Agrya / że im Condytye postanowione z Generalem Carassą / dotrzymywane są we wszystkich / y wzywawszy że Kardynał Coloniz także im condytye ofiarował / byleby tylko chcieli Fortecę poddać / tedy zaraz po Basie Commendancietey Fortecy Żądali / aby chcieli do Accordu przystąpić z Cesarstwiem / atak gdy żadnym sposobem tenże Basa / nie chciał na żaden akord zezwolic / y słysząc o tym / ale owsem deklarował sie ad extrema bronie Fortecy / y tamże żywo swój položyc / tedy powstała natychmiast między pospółstwem taka rebelia / że przyszło z koncertacyey do bitwy / gdzie na czterdzieści Turkow Przedniejszych zabito / y co sie tam daley w tej materii stało / przyszła Poczta pokaze / ponieważ niedza im wielce dokucza / naybardziej z tego okazyey chcieliby sie Turcy wcześniej poddać in Alba Regali, że słyseli iako Agryenses, którzy sie tak długo czymali / teraz niedza zmierzowani / po wielkiej części niedośledszy do Waradynu / dla wielkiej słabości pomarli.

Listy od Tekielego pisane do Jungacza / przesyła sa od Cesarstkich w których im obiecowano iak presto mrozy nastana / prowiantow dodać : tedy General Carassa dalszą dispositya uczynił przez przydanie swiezych ludzi do blokowania tej Fortecy / mając nadzieie że y ta presto wpadnie.

Cesarz J. M. tandem co naytrudniejszy współomysły negotia status Regni Vagariae, wrócił do Wiednia / gdzie consilia bellica odprawia sie.

ARCHIV
MIELESZKO MALISZKIEWICZOW.

WŁADYSLAW MALISZKIEWICZ.